כיתה ד' | חשבון ומתמטיקה | שיעור 2 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי וממלכתי-דתי

# היקף של מלבן ושל ריבוע

## 🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יבינו שהיקף הוא אורך הקו הסוגר את הצורה
- התלמידים יחשבו היקף של מצולע בחיבור אורכי צלעותיו
- התלמידים יחשבו היקף של מלבן ושל ריבוע בדרך מקוצרת

## 📖 הסבר למורה

היקף של מצולע הוא סכום האורכים של כל הצלעות שלו, כלומר אורך 'הגדר' סביב הצורה. ההיקף נמדד ביחידות אורך, למשל סנטימטרים (ס"מ) או מטרים (מ'). במלבן יש שני זוגות של צלעות שוות, ולכן ההיקף שלו הוא פעמיים האורך ועוד פעמיים הרוחב. בריבוע כל ארבע הצלעות שוות, ולכן ההיקף הוא 4 כפול אורך הצלע. כדאי תמיד לכתוב את יחידת המידה בתשובה.

## 👩‍🏫 פעילות בכיתה

**חומרים:** סרגלים, חוט, נייר משבצות

1. פתיחה: 'כמה חוט צריך כדי להקיף את השולחן?' מודדים בחוט ואחר כך בסרגל.
2. מודדים בזוגות את צלעות המחברת או הספר, מחשבים את ההיקף ומשווים בין הזוגות.
3. מגלים יחד את הדרך המקוצרת למלבן ולריבוע וכותבים אותה על הלוח.
4. מילוי דף העבודה.

## 💡 הערות למורה

טעות נפוצה: לחבר רק שתי צלעות (אורך ורוחב) ולשכוח את השתיים האחרות, או לשכוח את יחידת המידה. למתקשים: לסמן כל צלע שכבר חוברה. למתקדמים: למצוא מלבנים שונים שהיקפם 20 ס"מ.

## 📝 בדף העבודה

חישוב היקף: 9 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

# מחוון: חישוב היקף

1. 6 + 4 + 6 + 4 = 20 ס"מ

2. 9 + 5 + 9 + 5 = 28 ס"מ

3. 12 + 3 + 12 + 3 = 30 ס"מ

4. 4 × 7 = 28 ס"מ

5. 4 × 10 = 40 מ'

6. 5 + 6 + 8 = 19 ס"מ

7. 24 : 4 = 6 ס"מ

8. 15 + 10 + 15 + 10 = 50 מ'

9. למשל 1 על 5, 2 על 4 או 3 על 3 (ריבוע). בכל אחד סכום האורך והרוחב הוא 6.